

MHC 2976

Bajai Tükör

2001. szeptember 14. VIII. évfolyam 16. szám

MEGHÍVÓ

Az Ezüst Kürtök Alapítvány
EGÉSZSÉGÜNK ÉRDEKÉBEN címmel
 a Baja Városi ÁNTSZ támogatásával előadásorozatot szervez,
2001. szeptember 17-én, hétfőn
Tudjuk-e, hogy mit eszünk? címmel
 (a génmódosított élelmiszerek és az élelmiszer adalékanyagok hatásai).
 Előadó: **Tóth Gábor** élelmiszeripari mérnök.

Az előadások minden alkalommal 18 órakor kezdődnek
 az Ezüst Kürtök Alapítvány előadótermében (Baja, Telcs Ede u. 1.)
 Mindenkit szeretettel várunk!

**TELEFONOS
 LELKISEGÉLY-
 SZOLGÁLAT!**
06-80-850-100
 (ingyenes
 ZÖLD SZÁM)

Hétfőtől csütörtökig
 18-21 óráig.

Szeptemberi tanfolyam:

**Középfokú:
 Számítástechnikai
 szoftverüzemeltető**

OKJ
 KÉPZÉSEK

Jelentkezés és bővebb információ:

6500 Baja, Oltványi Gy. u. 14.
 Új helyen! 79/426-427

Újabb partnervárosi együttműködés

A bajai halászléfőző népnépművelési érdeklődő delegációk között volt Marosvásárhely küldöttsége is. A nagy múltú, kulturális hagyományait őrző erdélyi város Bajával is szeretne partnervárosi kapcsolatokat kialakítani. A partnerkapcsolatot bajai részről Papp József keramikus művész segíti.

- Szívügyemnek tekintem a két város kapcsolatát. Ez nem is lehet másként, hiszen közel egy évtizede élek itt, ebben a szép városkában. Marosvásárhely pedig amiatt kedves a szívemnek, mert ott éltem 36 esztendőm át. Azt gondolom, hogy kölcsönösen van mit tanulni a két településnek egymástól. A kulturális kapcsolatok már alakulnak. Az Ad Libitum Kórus november elején utazik ki. A kórus a patinás kultúrpalotában lép fel két kecskeméti és két marosvásárhelyi kórus társaságában. Az iskolai kapcsolatok is élődnek. A kinti Bolyai Gimnázium és a bajai III. Béla Gimnázium már felvette a kapcsolatot. Gazdasági téren is várható az együttműködés, de ez a városvezetők feladata. Szerencsére mindkét fél részéről látható az együttműködési készség. Marosvásárhely jelentős kultúrhagyományokkal rendelkezik. Ebből sokat profitálhatna Baja is. Csak egy példát idéznék. A 160 ezres város egy részlete jellegében emlékeztet a Sugovica körülölelte szigetre. Ott ezt az adottságot kihasználva esti sportolási, szórakozási lehetőségeket teremtettek a fiata-

loknak. Kulturáltan jól érezhetik magukat este 10 óra tájban is. Ideát 8 órakor halott a város. Marosvásárhelyen is készítettem egy virágórát. Beültették apró virágokkal, amelyek igazából betöltik a nekik szánt feladatot. A város alpolgármestere megígérte, hogy küld belőle töveket. A virágokat azonban nemcsak kiültetni, hanem gondozni, időről-időre nyírni, metszeni kell, hogy úgy virágozzanak, ahogy kell. Valahogy így van ez Bajával is. Élettelivé kell tenni. Fel kell pezsdíteni. Ezt szeretném én is. Az itt élő marosvásárhelyi családok is sokat segíthetnének. Azt szoktam mondogatni, hogy gólvonalon pattog a labda, de nem tudjuk belőni. Ideje lenne! - véli Papp József

A két város közötti kapcsolatfelvétel 8 hónapja elindult. Most gondolják át az egyházak kapcsolatát. A sport területén is keresik a kapcsolódási pontokat. Az ottani Öregfiúk Kosárlabdacsapat vendégül látja a bajai öregfiúkat. A kultúra területén megemlíteném, hogy a jövő évi fesztiválra meghívták a Maros Művészegyüttesét. Érdemes szót ejteni arról a kezdeményezésről, ami az asztmásoknak jelenthet gyógyulási lehetőséget. Májusban a bajai asztmaklub tagjai utaztak ki Parajdra. A sóbánya sós, tiszta levegője sokat javíthat a betegek állapotán. Megszervezhető ily módon a kinti gyógyításuk is. Ez egy újabb kapcsolódási pont lehet a két város között.

Rab Rita

Nem érti, amit olvas?

Nem tud németül, angolul, franciául, olaszul, szerbül és horvátul, vagy románul?
 Forduljon az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Irodához, ahol a hivatalok által elfogadott hiteles fordítást akár **1 nap alatt is elkészítjük.**
 Fordítás, tolmácsolás minden nyelvről minden nyelvre.

ORSZÁGOS FORDÍTÓ ÉS FORDÍTÁSHITELESÍTŐ IRODA

Cím:
 Baja, Szent Imre tér 2.
 II. em. 202-203.
 Telefon: 79/520-870,
 79/520-871, 79/520-872.
 Fax: 79-520-873,
 Telefon 79-321-044.
 Internet:
 offibaja@mail.datanet.hu

Ügyfélfogadás:
 hétfőtől csütörtökig 8-15 óráig,
 pénteken 8-12 óráig.

ÚJ KÁBELTÉVÉ BEKÖTÉSEK!

FiberNet
 Kommunikációs Rt.

Ezúton értesítjük a

Józsefváros: *Móra u. *Deszkás u. szakasza *Budai Nagy Antal u. *Rákóczi u. *Halász u. *Bodrogi u. *Fehérlő u. *Dankó Gábor u. *Dózsa György út szakasza *Határ u. *Szt. László u. *Flórián u. *Honvéd u. *Csillag Kölcsey u. szakasza *Madách u. *Sóház u. *Sip u. *Hentes u.
Katonaváros: *Dömötör u. *Rudnay u. *Epreskert u. *Karinthy u. *Krúdy u. *Jávorka u. *Tél u. szakasza *Illyés Gy. u. *Zengő u. *Bernhardt Sándor u. *Eszperantó u. *Farkas u. *Baka u. *Borz u. *Barátság tér *Pipacs u. *Gyalog u. *Fehér u. *Szivárvány u. *Tavaszi u. *Perczel u. *Világos u. *Faluvég u. *Balassa u. *Jelky A. u. *Csávoly u. *Mányoki u. *Csokonay u. *Vajda J. u. *Csók I. u. *Szónyi u. *Liszt Ferenc u. *Eber Sándor u. *Szentgyörgyi A. u.
Rókusváros: *Nagy István u. *Pokorny János u. *Fülel Lajos u. *Puskin u. *Ifjúság u. *Burg Ete u. *Bokodi út szakasza *Alaga u. *Kisdobos u. *Latinovits Zoltán u. *Csupor Gyula u. *Bellosits Bálint u. *Erkel Ferenc u. *Apród u. *Szondi u. *Vasvári Pál u. *Cserkész u. *Kenderes u. *Vasút sor *Móricz Zsigmond u. *József Attila u. *Tóth Kálmán u. szakasza a vasútig *Deák F. u. szakasza *Csendes u. *Mező u. *Bajnok u. *Toldi Miklós u.

ingatlannal rendelkező Tisztelt leendő ügyfeleinket, hogy befejeztük a 3. évezred technológiai kihívásainak megfelelő szélessávú interaktív kábeltelevíziós gerinc és elosztóhálózatok építési munkáit. Az egyszeri bruttó 25.000 Ft összegű bekötési díj megfizetésére a következő választási lehetőséget kínáljuk:

- 1.) a bekötést megelőzően 7.000 Ft megfizetése után a fennmaradó 18.000 Ft kiegyenlítésére 18 hónapon keresztül havi 1.000 Ft-os kamatmentes részletfizetési kedvezményt biztosítunk.
- 2.) Azoknak a leendő előfizetőinknek, akik vállalják, hogy a bekapcsolástól számított 24 hónap alatt folyamatosan, legalább az Extra programcsomag szolgáltatásunkat veszik igénybe, a bekapcsolási díj csak 10.000 Ft. Ebben az esetben társaságunk a 24. hónap utolsó napján az egyszeri csatlakozási díj fennmaradó részének megfelelő mértékű (azaz: 15.000 Ft összegű) árengedményt biztosít.

Csatlakozási szándékkal, szolgáltatásunkkal, illetve a bekötéssel kapcsolatos mindennemű információval állunk szíves rendelkezésükre a **FiberNet Kommunikációs Rt.** Baja, Tóth Kálmán u. 19. sz. alatti Kábeltelevízió Főállomásának ügyfélszolgálati irodájában személyesen, vagy telefonon a **324-591-es** kapcsolási számon.
 Üzletkötőnk telefonszáma: 30/9782-3119.

Ismerkedjen meg a szolgáltatásunkkal és a lehetőségeinkkel!

Csatornaváltások 2001. augusztus 15-től!

- a **SPORT1** adása a **VOX** helyén az **S20-as** csatormán (294,25 MHz) a TV készülékek hangolása nélkül fogható,
- a **VOX** a **C35-ös** csatormán (583,25 MHz) hangolással továbbra is fogható,
- a **SATELIT TV** a **C21-es** csatormán (471,25 MHz) hangolással fogható.

Tisztelettel:

FiberNet Kommunikációs Rt. Bajai Ügyfélszolgálat

VARRÓNŐKET FELVESZÜNK!

A Halász Divat Kft. Baja, Nagy István u. 39. sz. alatti üzemébe
keres

gyakorlattal rendelkező varrodai dolgozókat az alábbi gépekre:
 - egytűs sima gép, - interlock, - fedző.

Szabászatra keresünk
 számítógépes ismeretekkel rendelkező (CAD) modellezőt!

Jelentkezni lehet a **79/428-833-as** vagy a **06/20/9174-985-ös**
 telefonon

illetve személyesen a fenti címen, munkaidőben
 (hétfőtől péntekig 8 - 16 óráig) Halász Ernőnél.

Bejárat az Ipartelepi útról a Bács-Volán területén keresztül a benzinkúttal szemben.

ÓRIÁSI CIPŐVÁSÁR

BAJÁN
a Helyőrségi Klubban
szeptember 19-én, szerdán 9-15 óráig.

Női- férfi őszi cipők kiárusítása
nagy engedménnyel.
Férfi bőrcipők 2.900 - 3.900 Ft-ig,
Munkábaló,
kényelmes fércipők 1.900 - 2.500 Ft-ig,
Női félcipők 1.900 - 2.900 Ft-ig.
Egyéb női bokacipők, bakancsok.
SZENZÁCIÓS ÁRENGEDMÉNNYEL férfi
bőr munkavédelmi bakancsok 40-41-es
méretig **3.900 Ft.**

Gáztűzhely eladó!

Érdeklődni:
Baja, Martinovics u. 4. szám alatt,
Kassa Irénél.

Stafírung Hozomány- és ajándékbolt
6500 Baja, Szabadság u. 34.
telefon: 79/428-784
Nyitvatartás: hétfő-péntek: 9-17, szombat: 9-12

**Ősz eleje van,
de éjszaka elkel már
a meleg ágynemű!**

Ha elhozza üzletünkbe
meglévő tollpárnáját
vagy pehelypaplanát,
* kitisztítva
* a kívánt méretben
* új huzatban
(fehér vagy színes)
* rövid időn belül
kapja vissza.

Gyapjú és műszál
ágyneműkkel is
várjuk
kedves vásárlóinkat.

BÁCS BAJA MINŐSÉGÜGYI
RENDSZERÜNK
önkéntesen tanúsítva
rendszeres felügyelettel
ISO 9002 szerint

**A Bács Volán Rt.
Műszaki Üzletága**
az alábbi szolgáltatásokkal várja
tisztelt partnereit.

- Autóbuszok, hasznójárművek teljeskörű javítása
- Keleti típusú hasznójárművek, Ikarus autóbuszok műszaki vizsgáztatása (kedd, péntek)
- Ikarus autóbuszok nemzetközi tanúsítása
- Knorr-Bremse fékszerviz
- Webasto fűtőkészülékek javítása
- Kienzie és Veeder-Root típusú tachográf készülékek forgalmazása, illesztése
- Sturdy sebességkorlátozó beépítése, illesztése
- Beragasztott üvegek cseréje
- Diesel környezetvédelmi felülvizsgálat
- Teljeskörű diagnosztikai vizsgálat (fék, ABS, futómű, stb.)

Érdeklődni munkanapokon 6-22-ig
a 79/423-144-es telefon 147-es
mellékén lehet.

KÖNYVELÉS - ADÓTANÁCSADÁS

Vállalom:
- naplófőkönyv,
- pénztárkönyvvezetést,
- kettős könyvelés,
- bérszámfejtés,
- adóbevallás,
- mérlegkészítés,
- gazdasági
társaságok
szervezését.

LÖ-KONT

Könyvelő és
Adótanácsadó BT.
(Lehoczky László)

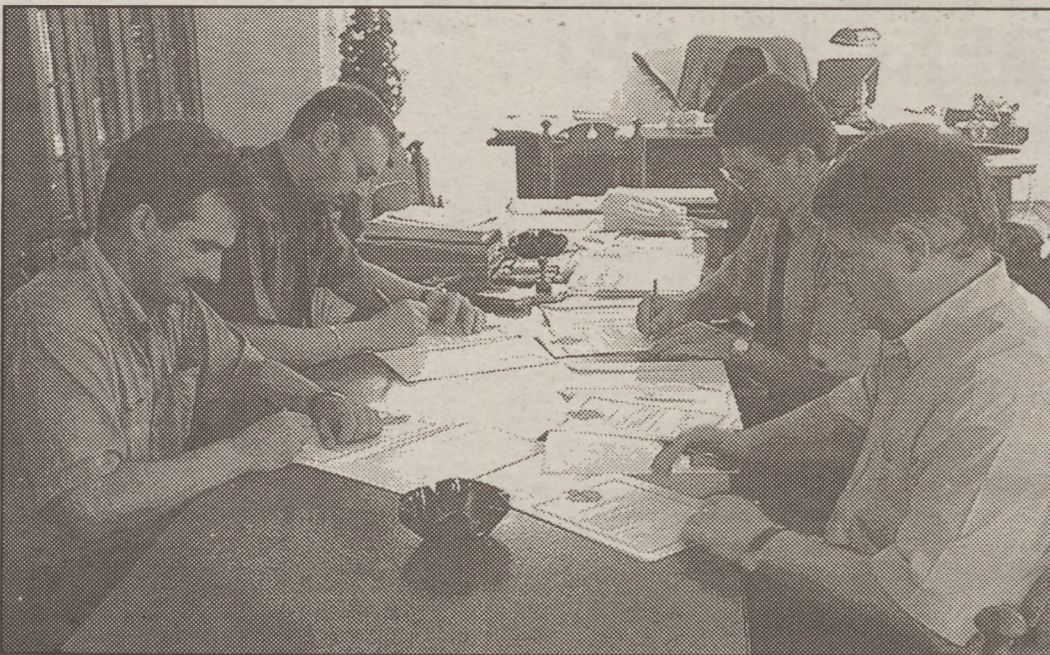
Baja,
Akácós u. 41.
Telefon:
79-325-675

Millenniumi Emlékpark létesül Kiscsávolyban

Megszépül a templom előtti terület

Jövő év augusztus 20-ára megszépül a kiscsávolyi templom előtti, és az egyház-község tulajdonát képező parkosított terület. Államalapításunk ezeréves évfordulójának ünnepségsorozata ugyan már véget ért, azonban a Kalocsa-kecskeméti Főegyház-megyéé éppen most kezdődött, ezért még mindenképpen időszerű az az ötlet, hogy egy Millenniumi Emlékparkot alakítsanak ki Baján is, az előzőekben említett helyen. Az erről szóló megállapodást írt alá a városhá-

tett létre a most aláírt megállapodás. Az egyház is partner volt az ötletben, mivel egyébként is a hely park jellegét kívánták megtartani. A szándéknyilatkozat létrejötte után most már elkezdődhet az emlékparkra vonatkozó különböző elképzelések megalkotása. Az építhetőségi osztály megfelelő képesítéssel rendelkező mérnökei közül többen jelezték már, hogy társadalmi munkában vállalják a tervek elkészítését. Természetesen az ötletek formába öntődése után

zán Zsigó Róbert országgyűlési képviselő, Széll Péter polgármester, Ferencsák Róbert, a körzeti önkormányzati képviselője, a megyei közgyűlés tagja, valamint Kereskedő Zoltán, a Szent Szív Plébániatemplom plébánosa.

Az emlékpark létrehozásának gondolata már jóval korábban is felvetődött, azonban a helyszín kijelölésével akadtak gondok, ezért húzódott a dolog, mígnem eljutottak odáig, hogy az amúgy is rendezésre váró kiscsávolyi területet találták a célra a legalkalmasabbnak (ebben valószínűleg közrejátszott az is, hogy az egyik legforgalmasabb helyen, a Szegedi út mellett található, így a csak átutazók is megcsodálhatják majd). A templom előtti rész kiválasztásában legnagyobb érdeme Lehoczky Imrénének, a polgármesteri hivatal építéshatósági osztálya vezetőjének van. A megfelelő helyszín megtalálása után következtek az egyeztetések az illetékesekkel, melyek eredményeként jöhe-

a megállapodó felek közösen választják majd ki a számukra legszimpatikusabb változatot. Ekkor derül ki, hogy milyen épített emlék - szobor, esetleg díszkút - kerül majd a parkba. Kereskedő plébános úr kérésére a jelenleg is meglévő, de az idők folyamán „némileg” megkopott díszlépcsőt is helyreállítják. Várhatóan még ősszel kiválasztják a megvalósításra kerülő tervet, majd a bekezdés költségének ismeretében már tud pályázni az önkormányzat, és Zsigó Róbert országgyűlési képviselő úr pedig a beadott pályázatok ismeretében pedig közben tud majd járni azok eredményességéért (illetve abban is tud segíteni, hogy hova lesz érdemes egyáltalán beadni pályázatot). Az emlékpark megtervezéséhez, és megvalósításához igénybe fogják venni az amúgy is a környéken lakó B. Mikli Ferenc művészi szakértelmét is.

Zalavári L.

Kitüntetett tanár

Júliusban Miskolcban tartották az idei Országos Matematikai Vándorgyűlést, melyen kitüntetések is adományoztak. A díjazottak között volt Királyné Nagy Éva, a III. Béla Gimnázium matematika tanára is, aki a legnagyobb szakmai elismerést, a Beke Manó emlékdíjat vehette át a matematika tanításában elért tehetséggondozó munkájáért. A tanár kiemelkedő teljesítményét Baja Város Önkormányzata is elismerte már korábban azzal, hogy a képviselő-testület 1999.

Z. L.

OLVASÓINK ÍRJÁK

„Liszt Ferenc” az Adrián

Az idei év tartalmas nyárral örvendeztetette meg a Liszt Ferenc Énekkart. Nagy örömmel szolgál, hogy városunk vezetőinek döntése alapján júniusban a testvérvárosi küldöttség tagjaként kórusunk is bemutatkozhatott a franciaországi Argentanban. Miután hazaérkezünk, mindössze két héttel volt előkészülni a horvátországi vendégszereplésre.

Rijeka mellett fél órányi távolságra fekszik egy védett, festői öbölben Bakar városa, ahol a Zrínyi - Frangepán vár áll utalva közös történelmi múltunkra. Ennek az apró városkának csak a főutcája fut a tengerparton. A többi ódon, mediterrán jellegű házikó a meredek hegyoldalra épült, így rengeteg lépcsőt kell megmászni, amíg a koncert helyszínéül szolgáló román stílusú középkori Szent Andrej templomig feljuthatunk.

A bajai Liszt Ferenc Énekkar két évvel korábbi hangversenyére emlékezve idén is megtelt a kiváló akusztikájú templom. Kórusunkat Makkai Gézáné vezényelte és Kunosné Dankó Ilona kíséretével szóltak meg a művek. Legnagyobb sikere a Mozart: Requiemjéből előadott tételeknek és Schubert: Ave Maria kórusral feldolgozott változatának volt, amelyben a szólót Terray Boglárka énekelte. A koncert zárószámát a helyi kórus tagjaival közösen adtuk elő, ami a zene hatalmát és népeket összekötő erejét szimbolizálta. A közönség lelkesedéséből arra következtettünk, hogy műsorunk marandó élménnyel gazdagította a kórusmunka iránt érdeklődő bakariakat.

Emlékezve a tavalyi szíves bajai vendéglátásra, a Szent Andrej Énekkar tagjai és a város önkormányzata mindent megtett, hogy jól érezhessük magunkat városunkban. A koncert után a hotel tenger felé nyúló tera-

szám kellemes közös vacsorán vettünk részt, ahol alkalmunk volt néhány vérpezsdítő magyar népdal-feldolgozást is bemutatni vendéglátóinknak. Az est közös nótázással ért véget.

Természetesen az utazás azt is lehetővé tette, hogy megismerkedjünk néhány környékbeli üdülőhellyel, és kipróbáljuk az adriai strandok kellemes tengeri hullámain.

A Liszt Ferenc Énekkar rövid nyári szünet után, október második hétvégéjére tervezi 140 éves jubileumi koncertjét, amelyre már most szeretettel meghívja régi tagjait és kedves közönségét. Terrayné Ifjú Erzsébet kórus tag

ÁGYNEMŰ ÉS PAPANVÁSÁR

BAJÁN
a Helyőrségi Klubban
szeptember 19-én, szerdán 9-16 óráig.

Pamut, krepp, szatén frontir ágyneműk,
lepedők, abroszok, törülközők, párnák,
plédok, ágylakarók
nagykereskedelmi áron, a készítőtől.

Műszálás paplanok 2.200 Ft-tól,
gyapjúpaplanok 3.200 Ft-tól.

Extra méretben is!

SCHWINN-CSEPEL KERÉKPÁR SZAKÜZLET ÉS SZERVIZ

Kerékpárok,
alkatrészek,
tartozékok!

BAJA, Czirfusz F. u. 4.
Telefon: 79/325-336.

Közös küzdelen a kór ellen

Beszélgetés

dr. Guseo András

ideggyógyász főorvossal

Zsúfolásig megtelt a Belvárosi plébánia hittanterme dr. Guseo András, a székesfehérvári megyei kórház ideggyógyász főorvosa előadására idejére. A közti szünetben kértem interjút a neves szaktekinetlytől, aki a hazai Sclerosis Multiplex Társaság elnöke.

- Mi a sclerosis multiplex?

- Az SM az idegrendszer egy gyulladási betegsége, amelynek következtében különböző helyeken gyulladási góccok alakulnak ki. Ezek a góccok elhegesednek, ettől lesznek keményebbek, és innen az elnevezés, hogy "sokgócú elkeményedés". A góccok az idegrendszer különböző pontjain foglalkoznak helyet, és ennek megfelelően okozhatnak tünetet. Ilyen tünetek lehetnek például: homályos látás egészen a vakságig, a szemmozgás zavarából eredően kettős látás (amikor a képek elmosódnak, kettősen látjuk őket), valamelyik végtag gyengesége. Ez lehet egy végtag, az azonos oldali két végtag, két különböző oldali két végtag együtt, sőt, lehet mind a négy végtagra lokalizáló gyengeség egészen a bénulásig. Lehet ezen a területen lévő zsibbadás múlt jelleggel vagy tartósan, a vizelet- és a székletürítés zavara is. Rendszerint sürgető vizelési inger, esetleg elcseppeg. Utóbbi nem tévesztendő össze a nőknél szülés után előforduló hasonló tünettel. Ezek azok a tünetek, melyek a leggyakrabban orvoshoz viszik a beteget. A diagnózis felállítása az első tünet megjelenésekor nagyon nehéz. E két tüneteket ugyanis bármi létrehozhatja. Idegesség, magas vérnyomás, cigarettázás utáni agyergörccs és sok egyéb dolog. Tehát, ezekre kell odafigyelni és szakembernek kell megállapítani, hogy milyen betegségről van jelen esetben szó, miért jöttek létre ezek a tünetek. A diagnózis több lánban áll. Szükség van a klinikai lefolyásra. Az első tünet jelentkezésekor senki sem meri felelősséggel vállalni, hogy ezt a súlyos diagnózist kimondja. Ezért várunk kell, vagy további vizsgálatokkal kell megerősíteni azt, hogy az idegrendszer területeinek már meglévő károsodása fennáll. Esetleg akkor is, ha ennek klinikai tüneteit mi korábban nem észleltük. Nem volt a betegnek látászavara, szédülése, gyengesége, stb., de mégis vannak az idegrendszerében elváltozások - néma területeken -, és ezek ennek a betegségnek a következtében jöttek létre. Tehát az egyik legfontosabb alappillért a klinikai kép, a másik az MR (mágneses rezonancia képalkotó vizsgálat). Ennek során mágneses térbe helyezve az agyat letérképezhetjük, annak különböző részleteit láthatóvá tehetjük. Többek között a különböző gyulladási által károsított területeket. A harmadik terület az agyvíz vizsgálata, amelyből olyan immunológiai sajátosságokat tudunk kimutatni, amelyek erre a betegsége jellegzetesek. Azaz, a lokálisan a koponyauron belül zajló immunológiai folyamatnak a jeleit találjuk meg. Ha ez a három együtt van, és a betegnek többször jelentkezik klinikai tünete, akkor beszélhetünk sclerosis multiplex megbetegedésről. Összegezve, ha az idegrendszer két különböző területének károsodására utaló tünet jelentkezik, és ezt egy hónap választja el egymástól, akkor mondható ki, hogy ez SM.

- Tehát mindhárom vizsgálatosra szükség van a diagnózis felállításához?

- Ahhoz, hogy bizonyos legyen a diagnózis, szerencsés, ha elvégezzük. Nagyon sokszor - amennyiben a beteg nem egyezik bele -, az agyvíz vizsgálatát elhagyjuk. A klinikai képre is kimondhatjuk egyértelműen hogy ez az SM.

- Milyen életkorban jelentkezik?

- Nem válogat a betegség. Leggyakrabban azonban a fiatal felnőtt korban látjuk az első tüneteket. De tudjuk azt, hogy mire az első tünetek megjelentek, azt messze megelőzték a betegség indulásának tünetei. Követünk olyan gyermeket, akinek tizenkét éves kora óta ismerjük a fejében a góccokat, de még klinikai tünete nincs. Majd 24-25

éves korában kap egy olyan gócot, ami olyan területen alakul ki, mely már klinikai tünetet okoz. A többi az néma területen alakul ki, nem vesszük számításba. Nem mint-ha ezek nem jelentenének semmit, mert az agy működésében ezek is szerepet játszanak, de elenyészőek ahhoz, hogy valakinek megbénul mindkét lába. Például az, hogy nekem nem jut eszembe olyan gyorsan vagy pontosan valami, az sokkal kisebb gond, mint az, hogy nem tudom a lábaimat megmozdítani. Vagy esetleg tolócsiba kerül valaki. A modern diagnosztikai eljárások következtében ma sokkal hamarabb találjuk meg a betegséget. Korábban csak akkor tudtuk a betegséget megállapítani, amikor a betegnek előrehaladott klinikai állapota volt. Gyakorik voltak a rosszabbodások, sok tünettől. Ma az MR-technikával a betegséget akkor fedezzük fel, amikor a betegnek még nincs tünete. De látjuk a góccokat, azok számát, elhelyezkedését, nagyságát. Ha ilyenkor elvégezzük az agyvízvizsgálatot, az is alátámaszthatja azt, hogy itt gyulladási folyamat zajlik az idegrendszerben. De addig az SM-t nem mondhatjuk ki, amíg nem jelent meg a tünetek. Ez ugyanis ma még mindig klinikai és nem laboratóriumi diagnózis. A modern technika miatt a diagnózis sokkal könnyebb és sokkal gyakoribb. A 20 évvel ezelőttihez képest 3-4-szer annyi beteget diagnosztizálunk azonos népességből. De ez nem jelenti azt, hogy az összes beteget ismerjük. Mintegy 15-20 százalékra tehető az elmúlt évben diagnosztizált betegek között azok száma, akiknek semmilyen tünete nincs és véletlenül fedeztük fel MR-rel a gyulladási góccokat. A gyulladást igazolni tudtuk az agyvíz vizsgálatával, és a betegnek még nincs tünete.

- Tudomásom szerint az idegrendszer eme megbetegedését már évszázadok óta ismeri az orvostudomány.

- Az első leírás az 1600-as évekre nyúlik vissza, amikor egy hercegnő naplójából egyértelműen tudunk következtetni arra, hogy sclerosis multiplexről lehetett szó. A betegség igazi leírása az 1800-as évek elejére nyúlik vissza. Az első szövettani vizsgálat 1840-ben készült. A klinikumot pedig az 1860-as években fogták össze, és azóta beszélünk róla.

- Azért van most több beteg mert ma már könnyebb diagnosztizálni, vagy korábban is volt, de nem tudták felismerni a korabeli vizsgálati módszerekkel?

- Egészen biztosan korábban is volt. Itt éltek közöttünk, csak nem gondolt rá senki és nem diagnosztizáltuk. Azokon a területeken, ahol nem foglalkoztak ilyen intenzíven a betegséggel, ugyanannyi beteget találtunk,

mint a mi megyénkben. Az igazi áttörést az fogja jelenteni, ha kimegyünk egy területre és ott mindenkit megvizsgálunk.

- Éppúgy mint a jelenlegi onkológiai szövívizsgálatok?

- Pontosan. Erre mondanék egy példát. Dél felé haladva kevesebb a vírusfertőzés, egyre kevesebb az SM-s betegek száma. Sziciliában, ahol eddig ismeretlen volt a megbetegedés, egy 30 ezres városkában 37 beteget találtak. Előtte nem tudtak róla. Mi is így lehetünk ezzel. Ismerünk nagyon sok beteget, de még mindig lehetnek újabbak.

- Milyen kezelési lehetőségek vannak?

- Nagyon fontos, hogy a beteg ismerje a betegségét. A sub-okat - hirtelen fellépő rosszabbodásokat - megelőzheti, ha kerüli a meghűléseket, vírusfertőzéseket és a stresszhelyzeteket. Tudnia kell, hogy mikor forduljon orvoshoz. Ha új sub-ot észlel, a letelején, mert akkor még sikerrel gyógyítható. Ha későn jön, akkor bizonyos maradványtünettől kell számolni.

- Tudni kell tehát, hogy mikor jelentkezzen orvosánál, mert nagyon jó és hatékony kezelési lehetőségek vannak.

- Melyek ezek?

- Az első kezelés szteroid kezelés, melylyel az immunsejteket "helyre tudjuk tenni." Bénítani tudjuk és nem ronszolnak tovább. Ezután lehetőséget adunk a szervezetnek a regenerációra. A többi kezelés rendszeres injekciók adásából áll, melyek hatására az immunrendszer egy picikét visszavonul és kevésbé támadóképes, kevésbé agresszív. Ritkábban lesz a betegnek sub-ja, lökésszerű rosszabbodása. Kevesebb agyi terület károsodik. Később lesz rokkant, később kell tolócsiba kényszerülnie. Egyébként szeretném hangsúlyozni, hogy a sclerosis multiplex nem egyenlő a tolócsival, nem egyenlő vaksággal, súlyos bénulással, elbutulással. Az SM néhány esetét kivéve -

aránylag ritkán fordulnak ezek elő -, a betegek döntő többsége jól van, szinte tünetmentes. 20-30 év betegség után is saját lábukon jönnek be a klubba és jól érzik magukat. Ha már a kluboknál tartunk, elmondanám, hogy hazánk 12 éve tagja a Nemzetek Közötti SM Társaságok Szövetségének. Innen kapjuk a legfontosabb információkat. Minden megyében működik legalább egy klubunk. Bács megyében Kecskeméten és Baján létezik nagyon jó SM klub. Ennek nagyon örülök, mert a távolságok nehezen küzdhetők le. Pontosan a lokális csoportoknak van nagy jelentőségük. A betegek itt társakra lelnek, akikkel bizonyos dolgokat meg tudnak beszélni. A nehéz napokat így könnyebb átvészélni.

Rab Rita

A VAKÁCIÓ ugyan véget ért, de egy-egy hétfégi kirándulással nem árt már felkészülni az őszi szünetre! Minden iskolást kirtartásra buzdít: Szőke Bence, Kelemen Balázs és Kelemen Krisztina!

emitel
TÁVKÖZLÉSI RT.

"SZÜRET" AKCIÓ (szeptember 7-november 30.)

Ismét kedvezményes előfizetési lehetőségek!

TELEFONVONAL belépési díja:

Magán előfizetőknek: 4.000 Ft + áfa (bruttó 5.000 Ft)
Második vonal: 3.000 Ft + áfa (bruttó 3.750 Ft)
Üzleti előfizetőknek: 12.000 Ft + áfa
Második vonal: 8.000 Ft + áfa

INTERNET-VONAL belépési díja:

Magán előfizetőknek: 4.000 Ft + áfa (bruttó 5.000 Ft)
Második vonal: 2.000 Ft + áfa (bruttó 2.500 Ft)
Üzleti előfizetőknek: 12.000 Ft + áfa
Második vonal: 6.000 Ft + áfa

Az Internet-vonal havi alapdíjából 50% kedvezményt adunk!
INTERNET csomag rendelése:
min. 4 havi előfizetés esetén 2 hónapot cégünk fizet!

ISDN

Belépési díj: Üzleti előfizetőknek 50.000 Ft + áfa
Magán előfizetőknek: 35.000 Ft + áfa
A vonalhoz ISDN telefonkészüléket adunk.
ISDN2 másodvonali*: 25.000 Ft + áfa
(*meglévő ISDN vonal esetén)

Részletek a 184-es ingyenes számon
és a honlapon (www.emitel.hu).
Akciónk csak belterületre vonatkozik.

A Cerka Üzletház DEKOR ÜZLETE

széles áruválasztékkal
várja kedves vásárlóit.

Cím: Baja, Déri F. stny. 4. sz.
(a Városkapu gyógyszertár mellett!)

A Cerka Üzletház
Iroda- és iskolaszerek,
exkluzív tollak, mappák
nagy választékát
kínálja.

BAJA, OROSZLÁN U. 4.
(a POSTÁVAL szemben)
Telefon: 79/326-420.

KÖZLEMÉNY

A Mozgáskorlátozottak
Dél-Bács-Kiskun Megyei
Egyesülete
Baja

köszönetet mond

azoknak a polgároknak, akik
a 2000. évi adójuk 1 %-ával
az egyesületet támogatták.

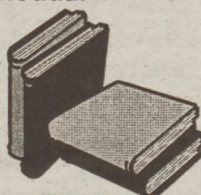
A befolyt 57.837 Ft-ot
az egyesület
a működésére fordította.

Támogatásukra a jövőben is számítunk!

EZÜST KÜRTÖK ALAPÍTVÁNY KÖNYVESBOLT

Bibliai tárgyú könyvek árusítása:

- Bibliák
- történelmi könyvek
- gyermeknevelési könyvek
- gyermek és ifjúsági könyvek
- az egészséges életmóddal
kapcsolatos
könyvek
- művészeti
könyvek.

Cím: Baja, Telcs Ede u. 1.
Nyitva:
hétfőtől-csütörtökig 13-17 óráig.

Szeretettel hívjuk és várjuk
a zene barátait

Dr. Huszár Pál

orgona hangversenyére
2001. szeptember 17-én
18 órára

a bajai Ady Endre Könyvtár
olvasótermébe
(Munkácsi M. u. 9., a volt
Zsinagóga épülete).

A hangverseny műsorán
klasszikus szerzők műveinek
orgonaátiratai szerepelnek.

Az átiratokat az előadó készítette.

Vetélkedő középiskolásoknak állampolgári ismeretekből

Bács-Kiskun megye középiskolás diákjainak vetélkedősorozatát szervez az APEH Bács-Kiskun megyei Igazgatósága "miért, hogyan? mennyit?" címmel. A különleges verseny alapfogalata dr. Király László Györgytől, az adóhivatal megyei igazgatójától ered, aki - mint azt bajai sajtótájékoztatóján is elmondta - úgy véli, hogy azok a gyerekek, akik a középiskolában eljutnak az érettségiig, rendkívül magas tárgyi tudással rendelkeznek, azonban ha elveszítik az útlevelet, nem tudják mit kell tenni, ha a szülő nem segít, vagy pl. az egyéni vállalkozás valami egészen távoli dolognak tűnik számukra, az áfáról pedig azt hiszik, hogy egy kevésbé fás szárú növény... Igazából tájékozatlanok azokban a dolgokban, melyek az élethez kellenek. Némi túlzással elmondható, hogy az iskolában megszerzett ismeretek 90 százalékát nem fogják tudni majd az életben hasznosítani, miközben az életben szükséges információk 90 százalékát a saját bőrükön, kárukra kell majd valamilyen módon megtanulni. Ide tartozik, hogy Magyarországon az adózási rendszer az önadózás alapul, azaz mindenkinek akinek a törvény meghatároz bizonyos fajta adózási kötelezettséget, saját magának kell megállapítania, bevallania és befizetnie az adót, illetve az ehhez szükséges nyilvántartásokat elkészíteni, a bizonylatokat kiállítani és megőrizni. Egyfajta ismeretet és nem kevésbé készséget igényel, hogy mindezt végre tudja hajtani az ember. Az igazgató úr tapasztalatai szerint az adóhivatal által feltárt hiányok 90 százaléka nem szándékos adókielérés eredménye, hanem a jogszabály ismeretek konkrét hiánya, vagy pedig egyáltalán nem foglalkoznak az egyének azzal, hogy valamilyen jogszabályok vonatkoznak erre. Ha azt szeretné a hivatal, hogy kevesebb hiba legyen, akkor az ellenőrzések egyfajta szigorítása mellett tenni kell valamit azért, hogy az emberek tájékozottabbak legyenek. Ez adta az ötletet arra, hogy kellene egy olyan, a középiskolásoknak szánt ismeretterjesztő dolgot kitalálni, amivel az adózáshoz kicsit közelebb hozzák őket. Ez a korosztály ugyanis nyitott agyú, ők még arra vannak ráállítva, hogy új ismereteket befogadjanak. Azt remélik, hogy a diákokon keresztül a környezetüket is közelebb hozzák az adózáshoz.

Az ötlet gyakorlati megvalósításához nyújt segítséget a Part Produkciós Iroda, mely kitalálta ezt a vetélkedőt, melynek vége (elődöntők és a döntő) már rögzítve lesz, és a helyi televíziók megkapják majd vetítésre. Időközben felvetődött, hogy az adózás önmagában nem túl érdekes a tanulók és a ne-

zők számára, ezért társra találtak a belügyminisztériumban, mely a nemrég létrehozott okmányirodákkal kapcsolatban, illetve a közzelgő választások kapcsán némi választójogi ismereteket is el kíván juttatni a középiskolás korosztály számára. Csatlakozott a Junior Achievement Magyarország Alapítvány is, mely a gazdasági élet területéről kíván információkat eljuttatni. Így állt össze a vetélkedő egésze, melyben középiskolásoknak a gyakorlati életben hasznosítható, és a hatóságok számára fontos információkat juttatnak el érdekes, játékos formában, és ez megjelenik a helyi médiumokban is valamilyen módon. Bajáról a III. Béla Gimnázium, a Bányai Júlia Szakképző Iskola, valamint a Türr István Szakközépiskola jelentkezett a sorozatra az előzetes megkeresés után. Az ötletet az Ifjúsági és Sportminisztérium pályázati úton 400 ezer forinttal támogatta, valamint a már említett hivatalokon túl még a Pénzügyminisztérium is besegített a költségekbe. A versenysorozat lényege, hogy nem a tárgyi tudás megszerzése a lényeg, hanem hogy a gyakorlatban kreatív módon képesek legyenek megoldani a különböző problémákat, mint pl. egy igazolvány pótlása, vagy egy lakás cseréjével, esetleg bérbeadásával kapcsolatos adózási teendők, netán vállalkozói igazolvány kiváltása és más hasonlók.

Varga Géza, a Part Produkciós Iroda vezetője elmondta, hogy a vetélkedő négy fordulóból fog állni, selejtező az iskolákban, majd 9 középdöntő, 3 elődöntő és a döntő. A csapatokat 3 tanuló alkothatja, plusz a felkészítő tanár. A selejtező határideje szeptember 30, a középdöntőké október közepe, míg az elődöntők és a döntők novemberben zajlanak majd le. A vetélkedő négy témaköréből (adózási, okmányiroda, gazdaság, választás) összeállították a tudnivalókat, melyeket kézhez kaptak az iskolák.

Dr. Király László György igazgató úr ismertette az értékes nyereményeket is. A fődíj a győztes csapatot alkotó 3 diák és felkészítő tanár számára egy ötnapos párizsi út, melynek során ellátogatnak a francia adóhivatalba is. A második díj ötnapos ausztriai út, ahol Bécs megtekintése során szerepel az osztrák adóhivatalba való látogatás is. A harmadik helyezettek egy hetet tölthetnek az APEH budapesti, a Római-Parton található Oktatási Központjában, és üdülőjébe, ahol természetesen szabad nyaralás lesz, de azért egy rövid tájékoztatót az ide kerülők is kapnak az APEH működéséről. Az elődöntősök is értékes tárgyjutalomban részesülnek.

Zalavári László

DÍSZNÖVÉNYEK

Örökzöldek, tuják, fenyők, ciprusok,
díszcserjék, díszfák, sövények, kúszók,
futók, rózsatövek, élő növények.

EGÉSZ ÉVBEN ÜLTETHETŐ
KONTÉNERES,
FÖLDLÁBDÁS
KISZERELÉSSEN.

GYÜMÖLCSFÁK

Gyümölcsfaoltványok,
dióoltványok, bogyósok
(málna, ribiszke,
köszméte).

EREDÉSI
GARANCIA!

PARKTERVEZÉS - PARKOSÍTÁS

Füvesítés, növényültetés garanciával, sziklakertek,
kerti tavak, virágföldek, fenyőkéreg,
ágyásszegély kertépítési anyagok.

FAISKOLA

Baja, Petőfi S. u. 90.
Tel./fax: 79/323-921.

Nyitva: hétfőtől péntekig 8-17-ig, szombaton 8-12-ig.

Messenger Soin Complet

"Bőrömön nincs különösebb probléma, csupán a lehető legtovább akarom ragyogását megőrizni."

A Galenic magyarázata:

Ha szép a bőrünk és még szebbé akarjuk varázsolni, elég egyszerű a dolgunk. Három művelet szükséges: hidratálás, védelem, vitalizálás, melyeket arcápoló készítményeinknek kell biztosítaniuk kortól és bőrtípustól függetlenül.

A Galenic tanácsa:

Rendkívül fontos védeni a bőrt a környezeti szennyeződés, az időjárás okozta káros hatások, a szabad gyökök és a modern élet számos stresszhatása ellen.

Mi az ideális megoldás? Válasszon egy olyan terméket, mely hatékony és melynek egyszerű alkalmazásával tartósan megőri bőre tökéletes egyensúlyát. Ha ez az egyensúly ideiglenesen mégis felborulna (nagyon szárazzá, vagy rendkívül vízhiányossá válna a bőre), használja a készítményt kiegészítőként az egyensúly helyreállításáig.

A Galenic kiválasztotta Önnel:

A Messenger Soin Complet-et és a mikrorészecskék hosszantartó hatását. A Messenger, melynek használata rendkívül kellemes, egy lágy rózsaszín krémzselé. Mikrorészecskéi, melyek szinte beleolvadnak a bőrebe, tartalmaznak minden olyan anyagot, melyre a bőrnek szüksége van a több, mint 10 órán át tartó védelemhez, hidratáláshoz és vitalizáláshoz. Lágy, mint a krém, friss, mint a zselé, megfelel minden egyensúlyát már visszanyert bőr számára. A Messenger az ideális nappali bőrápoló, mivel kiválóan alkalmas sminkelés előtt és biztosítja annak tartósságát.

A készítmények: Gel-Creme Multi-vitamine; Creme Multivitaminée.